

Verslag van de 63e vergadering van de Klankbordgroep Gebruikers Natuurterreinen Goois Natuurreservaat op dinsdag 4 februari 2025, aanvang 19.30 uur, locatie: Infoschuur, Zanderij Crailo

Aanwezig zijn:

- de heer J. de Boer (voorzitter)
- mevrouw C. Kersbergen (directeur-rentmeester GNR)
- mevrouw A. van de Moosdijk (GNR, coördinator vrijwilligerswerk en educatie)
- de heer M. Kahlman (GNR, senior beleidsmedewerker Natuur, Landschap, Recreatie en Erfgoed)
- de heer P. Kampen (GNR, teamleider Terreinbeheer)
- de heer S. Vreugdenhil (GNR, teamleider Beleid, Ondersteuning en Externe relaties)
- de heer C. Dekker (Stichting Behoud Gooise Heide)
- de heer R. Le Febre (IVN Gooi en Omstreken)
- de heer J. Huijsing (Gooise Atletiek Club)
- de heer T. Kok (Archeologische Werkgemeenschap voor Nederland, Afdeling Naerdincklant)
- de heer J. Loggen (Werkgroep Landschapsbeheer Nardinclant)
- de heer J. Oude Elferink (Vereniging Leefmilieu Het Gooi, de Vechtstreek e.o.)
- de heer F. Prins (KNNV Afdeling Gooi)
- de heer R. Rense (Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken)
- de heer B. Schaap (Nederlandse Toer Fiets Unie)
- de heer F. Smits (vertegenwoordiger Beheervrijwilligers GNR)
- de heer R. Stoffberg (Fietzersbond, Afdeling Gooise Meren)
- mevrouw M. Evers (verslag)

Afmeldingen/afwezig:

- mevrouw P. van Genderen (Sticht Gooise Wandelsport Bond)
- mevrouw M. van Unen (Koninklijke Nederlandse Hippische Sportfederatie)
- de heer J. Koot (K.C. Gooi- en Eemland)
- de heer J. Kwekkeboom (Vereniging van Vrienden van het Gooi)
- de heer B. Majoor (toehoorder namens de groep pachters)
- de heer C. Vos (Nederlandse Toer Fiets Unie, wordt vervangen door de heer B. Schaap)

1. Opening en afwezigheidsmeldingen

De heer De Boer opent het overleg, hierna worden de afwezigheidsmeldingen kort doorgenomen door de secretaris.

De heer De Boer heet met name de heren Kahlman en Vreugdenhil van harte welkom, zij zijn in de afgelopen maanden gestart bij GNR en voor het eerst bij dit overleg. Beiden stellen zich kort persoonlijk voor en verheugen zich op de samenwerking en nadere kennismaking.

2. Verslag van de 62ste vergadering d.d. 1 oktober 2024

Op het conceptverslag van 1 oktober jl. zijn geen wijzigingen ontvangen. Het wordt bij deze definitief vastgesteld, met dank aan de secretaris.

Naar aanleiding van het verslag van 1 oktober jl.: geen vragen.

3. Toekomstbestendige huisvesting GNR

De voorzitter geeft het woord aan de heer Kampen, teamleider Terreinbeheer GNR.

De heer Kampen licht met een presentatie het bestuursbesluit toe waarin is ingestemd met het plan van eisen voor de bouw van een nieuwe huisvesting voor de GNR organisatie. Er zijn in dit plan een aantal randvoorwaarden vastgelegd, zoals klimaatbestendig bouwen, energieneutraal, duurzaam, verkeersveilig, het huisvesten van alle organisatieonderdelen in één gebouw, behalve het veebeheer. Ook moet worden gekeken naar de ecologische inpassing en het streven om vrijkomende ruimte terug te geven aan de natuur. Dit laatste betreft met name de infoschuur en omgeving, Overige kernwoorden voor het ontwerp zijn: sober en doelmatig, en financieel haalbaar. En ook planologisch passend en haalbaar.

In de presentatie komt een aantal varianten voor de plaatsing van de diverse functies/gebouwen aan bod. De heer Kampen licht de voors en tegens van de diverse varianten toe, zoals al dan niet aansluiten bij bestaande bebouwing, wel of niet plek blijven bezetten in de Zanderij Crailo.

Er is een bouwteam opgericht dat zich op dit moment buigt over het uitwerken van de planologische, bouwkundige, financiële en gebiedsvisie van de verschillende varianten. Planning is dat een voorkeursvariant in juni 2025 wordt voorgelegd aan het bestuur. Na besluit van het bestuur kan gewerkt worden aan het uitwerken van het definitief ontwerp, met als planning dat dit in december 2025 ter besluitvorming wordt voorgelegd. In 2026 zal dan gewerkt worden aan de planologische procedure, in deze fase wordt verwacht dat er dan eerst veel tijd nodig is om alle vergunningen en dergelijke te verkrijgen. Verwacht wordt dat de bouw op zijn vroegst in de zomer 2027 kan beginnen, en dat de ingebruikneming dan een jaar later verwacht kan worden.

Mevrouw Kersbergen licht in aansluiting op de presentatie nog een aantal wensen met betrekking tot de inrichting toe, zoals enkele gebruiksfuncties waar behoefte aan is, bijvoorbeeld een voldoende ruime centrale zaal voor bijeenkomsten.

De heer Rense vraagt of er ook nog hele andere locaties zijn overwogen, dan de huidige bestaande locatie(s). De heer Kampen bevestigt dat er inderdaad ook naar andere plekken is gekeken, zoals de schaapskooi bij La Place. Bij de overwegingen voor een locatie speelt de benodigde ruimte (grondoppervlak) een rol (denk ook aan de benodigde werkschuren en opslag materialen). Alsmede de sociale veiligheid van de ligging, de bereikbaarheid met OV. En de wens om direct bij eigen deur educatie te kunnen aanbieden. Een aantal plekken viel daardoor af. De focus ligt nu op een locatie in of bij Zanderij Crailo, waarbij 3 varianten mogelijk zijn zoals gepresenteerd.

De leden van de klankbordgroep geven aan dat zij voor elke variant inzien wat de voordelen zijn en wat de globale issues zijn. Het is goed te horen dat er per variant uitgewerkt wordt welke impact de keuze heeft op de genoemde zaken waaraan getoetst wordt. De heer Dekker en de heer Oude Elferink spreken vooralsnog uit in optie 3 de meeste potentie te zien. De heer Prins ziet optie 1 op dit moment als beste keus.

De heer Huijsing vraagt wat de kwaliteit van het bos is op de rand van de Zanderij, de heer Kampen meldt dat de bomen daar van na de oorlog zijn, dus circa 70 jaar oud.

De voorzitter dankt de heer Kampen hartelijk voor de uiteenzetting, we kijken met de klankbordgroep uit naar de verdere uitwerking en gedachtenvorming.

4. Presentatie Educatie

De voorzitter geeft het woord aan mevrouw Van de Moosdijk, coördinator vrijwilligerswerk en educatie GNR.

Mevrouw Van de Moosdijk start met het benoemen van het doel van het educatiebeleid van GNR: het ontwikkelen van een doorlopende leerlijn in én over het Goois Natuurreservaat. Het streven is om kinderen al op een jonge leeftijd een mooie natuurervaring mee te geven en dit op alle leeftijden te blijven aanbieden en verdiepen.

Na deze korte introductie gaan de aanwezigen met een praktische opdracht aan de slag.

De leden van de klankbordgroep krijgen twee opdrachten uit het nieuwe programma “Het Mysterie van de Zuiderheide” om op te lossen. Na het vinden van de codes licht mevrouw Van de Moosdijk de opzet van dit educatieve programma verder toe en toont een korte film van de eerste groep die het mysterie heeft gespeeld, zij waren heel enthousiast!

Ondertussen is er een complete doorlopende leerlijn opgezet van jong tot oud. De leerlijn start met de (vernieuwde) kleuterpaden “Mol ontdekt het Gooise bos” en “Lammetje ontdekt de Gooise heide”, via nieuwe programma’s zoals Flips-gids voor Speelbos ’t Laer, en samenwerking met IVN natuurgidsen, zoals natuurbrugexcursie tot excursies voor volwassenen, bijvoorbeeld bij (her)inrichtingsprojecten of normaal niet toegankelijke terreinen.

In het educatieprogramma wordt gebruik gemaakt van de omgeving, maar ook van een app met opdrachten en het maken van vlogs, wat aansluit bij de huidige digitale ontwikkelingen en communicatiekanalen.

In 2024 zijn met de lesprogramma’s 600 leerlingen in het basisonderwijs bereikt, en via de projecten en lesprogramma voortgezet onderwijs 500 leerlingen. Verder in het vervolgonderwijs en opleidingen voor leerkrachten: 80 deelnemers. Ook zijn er in 2024 nog overige activiteiten gehouden voor en met kinderen, zoals World Cleanup Day (samen met scouting), bomen planten, Kunst Klas (Singer), BSO (zoals Bink). Hieraan namen ongeveer 200 kinderen deel.

Er is veel enthousiasme wat ook blijkt uit terugkerende scholen die elk jaar met een andere klas deelnemen.

Ook de doe-het-zelf producten lopen erg goed, er zijn 700 stuks verkocht van de kleuterpadpakketjes (Mol en Lam) en Flips-gids voor Speelbos. En op de themamiddagen bij de schaapskooi met kinderactiviteit is veel aanloop.

Voor volwassenen is er bijna elk weekend wel een excursie, zoals in het Laarder Wasmeer en bij Plan Huydecopers. In totaal zijn er in 2024 bij dit soort excursies 780 deelnemers geteld. In 2024 zijn 29 excursies/lezingen op aanvraag gegeven, en bij 10 activiteiten/evenementen was GNR mede-organisator, zoals bijvoorbeeld de 1000-soorten dag.

Mevrouw Van de Moosdijk geeft ook bij overige evenementen input (lente-feest, schaapscheerfeest, herfstfeest).
Op dit moment zijn er 380 vaste vrijwilligers, georganiseerd in diverse groepen.

Een nieuwe vorm van educatie is dat een team vrijwilligers in de weekenden op pad gaat in de gebieden met de gloednieuwe GNR-natuurfiets. Dit is een bakfiets waarin wat educatieve- en voorlichtingsmaterialen meegenomen worden. Je kunt je daarvoor nog aanmelden, in het voorjaar wordt een inwerktraject gedaan.

Het Uitvoeringsprogramma Educatievisie (2022-2025) is met al deze acties goed ingevuld. Het gaat nu om het borgen in de organisatie, evalueren en actueel houden.

Daarnaast is de coördinator bezig met voorbereiding nieuwbouw groepsverblijf 't Laer (2026), en de (nog) niet gerealiseerde wensen/producten uit de educatievisie. Zoals het vernieuwde boekje bij het vernieuwde/heringerichte voetstappenpad dat bijna klaar is om opgeleverd te worden.

De heer Prins vraagt hoeveel mensen er in totaal betrokken zijn bij het geven van educatie/alles wat hierboven genoemd is.
Mevrouw Van de Moosdijk antwoordt dat er een netwerk is met diverse externe partijen (bv voor ontwikkeling van een product), en dat bij de uitvoer een grote rol wordt vervuld door gidsen van het IVN. Verder is er naast de coördinator nog een projectmedewerker bij GNR, en is er inzet van boswachters op sommige momenten. Binnen GNR dragen collega's uit verschillende disciplines bij aan overleggen onder de noemer "Team Educatie".

De voorzitter bedankt mevrouw Van de Moosdijk met hartelijke en warme woorden voor haar uitleg en het educatieve proefje dat we mochten ervaren en wenst haar en GNR veel succes bij alle educatieve taken.

5. Mededelingen uit bestuur en organisatie, actualiteiten & beantwoording eventuele vragen naar aanleiding van de mededelingen

Bouwplannen Driftweg Naarden

De heer Kahlman had het inspreken voorbereid en is aanwezig geweest bij een gesprek met de initiatiefnemer. De initiatiefnemer heeft zijn plan ingetrokken en kondigt aan dat hij over enkele weken met een nieuw plan komt.

De heer De Boer vraagt of pachters betrokken worden bij dit onderwerp, de heer Kahlman bevestigt dat dat het geval is.

Manifest Recreatie

Mevrouw Kersbergen meldt dat men begin maart om tafel gaat met de gedeputeerde van de provincie om de vraag te stellen of er subsidie mogelijk is en/of dat er stimulans kan komen voor meer recreatie(mogelijkheden) buiten NNN gebied.

Natuurverbinding Hoorneboeg – Hilversums Wasmeer

Voor monitoring is bijna 1 miljoen euro gereserveerd, een fors bedrag. De heer Kampen licht toe dat er voor de natuurverbinding nog geen monitoring is gestart, er is wel een monitoring plan en er is een nul-monitoring uitgevoerd in 2024. In 2025 zal het rapport hierover worden opgeleverd. Daarna gaat de langlopende monitoring van start, deze zal 15 jaar lopen, waarin 4 keer een heel jaar wordt gemonitord.

Natuurherstel Programma Natuur

Hieronder valt onder andere het bestrijden van Japanse duizendknoop. Op de locatie Raabos wordt nu een nieuwe aanpak toegepast. Er wordt een organisch (plantaardig) middel toegediend in de bodem “Roots Reset” en daarna wordt de bodem een periode afgedekt. Door deze combinatie wordt de bodem zuurstofarm gemaakt en sterven de wortels af. Daarna is nog wat nazorg nodig (frequent monitoren op nieuwe opslag en deze gelijk wegnemen), die meestal bescheiden van omvang is. Vooralsnog lijkt dit een interessante aanpak, bij goede uitkomst bij het Raabos kan worden overwogen het ook elders toe te passen.

Terreinbebording

De heer Stoffberg meldt dat op sommige plekken nieuwe borden gevandaliseerd worden, doormidden geslagen. De heer Kampen weet van drie bekende plekken waar vernielingen worden gepleegd. Van de 800 nieuw geplaatste borden zijn er 10 tot 15 kapot gemaakt. Dit moet met grof geweld gepaard gaan, want er zijn tevoren testen uitgevoerd waaruit je dit kunt concluderen.

Vernieuwde Voetstappenpad

Op 28 februari a.s. om 10.30 u vindt de feestelijke opening plaats en de presentatie van het vernieuwde boekje. De uitnodiging om dit bij te wonen ontvangt u binnenkort.

6. Mededelingen uit de deelnemende organisaties en rondvraag

De heer Dekker (Stichting Behoud Gooise Heide)

Bij het Naarderbos zou een strook bos gekapt worden voor een geluidswal. Er is een hoop protest tegen, de plannen zijn om alles te kappen, en een hoge geluidswal aan te leggen, eventueel met zonnepanelen. Dit terwijl er nog andere keuzes mogelijk zijn die minder invasief zijn. Wat is het standpunt van GNR over dit voornemen.

Mevrouw Kersbergen antwoordt dat bij de vergunningaanvraag voor de bomenkap gekeken is of GNR als belanghebbende betrokken is, maar dat is niet het geval want het grenst niet aan GNR gebied. GNR is wel voornemens om zich als belanghebbende te positioneren vanwege de corridor functie ter plaatse.

De heer Kahlman voegt hieraan toe dat GNR ook de ontwikkelingen rond de golfbaan Naarderbos in het oog houdt, voor een mogelijke versterking van Natura 2000.

De heer Loggen (Werkgroep Landschapsbeheer Nardinclant)

Nardinclant Landschapsbeheer organiseert van 1 tot en met 4 oktober 2025 een workshop als vervolg op het eerdere thema Natuurtechnisch bosbeheer. Er komen drie sprekers, de eerste dag betreft lezingen en theorie en daarna 3 dagen praktisch bezig.

De heer Rense (Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken)

De Vogelwerkgroep start met inventarisatie broedvogels in het Huydecopersbos en Anna's Hoeve. Het is een herhaling van eerdere tellingen, in een erg veranderd terrein.

De heer Le Febre (IVN Gooi en Omstreken)

Bij de excursies in het terrein Plan Huydecopersweg wordt ervaren dat een duidelijke padenstructuur nog ontbreekt. Wie het terrein bezoekt ziet daardoor op dit moment een spontane padenstructuur ontstaan. Door toevallige bezoekers, en door het gidsen van wandelingen waarbij eigen weg gezocht wordt. Nieuwe paadjes ontstaan, en worden soms ook dichtgelegd. De heer Kampen zegt dat GNR doende is om op korte termijn de formele routes en paden beter aan te geven. Het is inderdaad iets wat met een eerste fase van in gebruik nemen te maken heeft.

7. Excursiedoel overleg 24 juni a.s.: Plan Huydecopersweg

In het overleg van 25 juni 2024 is als excursiedoel voor 2025 gesproken over het Plan Huydecopersweg. De leden geven aan dit terrein graag te willen bezoeken voor het zomeroverleg. GNR gaat dit in de planning opnemen voor het overleg van 24 juni 2025.

8. Sluiting

Met dankzegging aan alle aanwezigen en aan GNR voor de gastvrijheid sluit de voorzitter het overleg af en wenst iedereen alvast een mooie tijd aankomende lente en vroege zomer.